

Ny Nørreport: Koordinering i projekteringsfasen

Nørreport Station skal fra 2011-2014 gennemgå en renovering. Ny Nørreport består af flere delprojekter, herunder betonrenovering, ny ventilation på fjernbaneperronen, samt nyt byrum på overfladen. Der er fire delprojekter med i alt tre bygherrer og seks rådgivere, hvilket i sig selv gør projektet meget komplekst. Dertil kommer en række koordinerings- og udførelsmæssige grænseflader, da delprojekterne skal udføres på samme tid, og stationen stadig skal være i drift.

Bygherrerne har valgt at indgå i et bygherrefællesskab med en fælles bygherreoverenskomst med det formål at skabe et fælles grundlag for at gennemføre projektet "Ny Nørreport" indenfor de givne tidsmæssige, økonomiske og kvalitetsmæssige rammer. Der er ligeledes nedsat en styregruppe bestående af bygherrerne.

Den enkelte bygherre har en række pligter efter Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1416 om bygherrens pligter. Grontmij A/S er blevet udpeget af bygherrefællesskabet til at varetage arbejdsmiljøkoordinering under projekteringen, dog ikke for Vejprojektet. Grontmij skal ligeledes opfylde sine forpligtelser som rådgiver efter Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 574 om projekterende og rådgiveres pligter. Arbejds miljørådgiver Thomas Fløe er udpeget til at varetage begge disse roller, så det sker i et samspil. Han assisteres af projektleder Leif Pugé og arbejdsmiljøkonsulent Signe Mehlsen.

Arbejds miljøkoordinering iht. 1416 omfatter:

- Koordinere arbejdsmiljøarbejdet i forbindelse med projektering, undersøgelse og udarbejdelse af projektet

- Understøtte og kontrollere at rådgiverne opfylder deres forpligtelser efter bek. 574
- Udarbejdelse af fælles arbejdsmiljøprogram (ikke lovpligtigt, men tillægsydelse)
- Udarbejdelse af PSS
- Udarbejdelse af journal

Arbejds miljøkoordinering iht. 574 omfatter:

- Sikre at rådgiverne opfylder deres forpligtelser
- Bidrag til udbudsmateriale omkring styring af sikkerhed og sundhed i fællesområder, udførelsestidsplan samt byggepladsforhold
- Udarbejdelse af Bygherrefællesskabets beredskabsplan (tillægsydelse)

Aktiviteter:

Kerneaktiviteten ift. arbejdsmiljø er en række workshops faciliteret af teamet omkring arbejdsmiljøkoordinatoren (se oversigt).

Procesplaner:

Udarbejdelse af procesplaner for to af projektets etaper. Deltagerne kom med input til, hvordan de enkelte delaktiviteter i fagprojekterne skal udføres, og i hvilken rækkefølge aktiviteterne, når man kigger på alle fag, skal foregå i.

Deltagere: Fagledere og bygherrer

Formål: Skabe fælles overblik over hvilke aktiviteter der er i projektet, samt opstart på tidsplan. Faglederne bliver udfordret til at tænke over den konkrete udførelse og derved de knaster, der skal tages hånd om under projekteringen.

Metode: Post it-sedler blev opsat på store plancher.

Tidslinie	Aktivitet	Ansvarlig
Faseopstart	Workshop I: Procesplan	Projektchef
Umiddelbart efter workshop I	Workshop II: Kortlægning af arbejdsmiljø	Arbejds miljøkoordinator (P)
	Udfylde kontrolformular 14	Fagledere
1/3-del inde i faseforløbet	Kommentering	Arbejds miljøkoordinator (P)
2 uger efter kommentering	Workshop III: Koordinering mellem faggrupper	Arbejds miljøkoordinator (P)
	Indarbejdelse i slutdokumentation	Fagledere
Umiddelbart før aflevering af fase-rapport til Bygherrefællesskabet	Opfølgning og KS	Arbejds miljøkoordinator (P) og fagledere

Ny Nørreport: Koordinering i projekteringsfasen

Kortlægning af arbejdsmiljø:

Deltagerne markerede de delaktiviteter på procesplanerne, hvor der kan være arbejdsmiljøproblemstillinger og lavede en kort beskrivelse af dem.

Deltagere: Fagledere

Formål: Kortlægning af arbejdsmiljøproblemstillinger. Faglederne bliver udfordret til at tænke over, hvad der er arbejdsmiljøproblemstillinger i deres fagprojekter.

Metode: Post it-sedler på procesplaner.

Formular 14:

De udpegede arbejdsmiljøproblemstillinger blev suppleret med arbejdsmiljøkoordinatorens input, og de blev fordelt på de enkelte fagområder og indsat i et kontrolskema (formular 14).

Formål: Skabe overblik over i hvilke fagprojekter de enkelte arbejdsmiljøproblemstillinger hører til, samt hvordan de bliver håndteret i projektet iht. bekendtgørelse 574 og 1416.

Faglederne blev bedt om at udfylde kontrolskemaet, hvor de for de enkelte kortlagte arbejdsmiljøproblemer skulle forholde sig til:

- Behov og type af undersøgelse/ vurdering af problemstillingen, fx risikovurdering
- Hvad der skal angives i udbudsmaterialet m.fl. Det kan fx være procedure, angivelse af en egnet metode o.a.
- Angivelse af nummer eller henvisning til udbudsdokument m.fl., hvor projektangivelserne skal indgå, fx SAB 0
- Koordineringsbehov med andre fagprojekter
- Input til PSS vedr. problemstillingen, hvis det vedrører udførelsesfasen
- Input til journal vedr. problemstillingen, hvis det vedrører driftsfasen

Koordinering mellem faggrupper og bygherrer:

På grund af de mange grænseflader i projektet, var der behov for at afholde en workshop med fokus på koordineringsbehovet mellem faglederne. Der blev lavet aftaler om, hvordan koordineringen mellem faglederne skulle foregå.

Formål: Kollektivt overblik over koordineringsbehov og udarbejdelse af aftaler.

Metode: Dialog med udgangspunkt i kontrolskemaerne.

Indarbejdelse i slutdokumentation:

Faglederen var ansvarlig for at indarbejde de relevante angivelser i udbudsmaterialet.

Opfølgning:

Omkring aflevering af hovedprojekt fulgte arbejdsmiljøkoordinatoren op på kontrolskemaer og koordineringsaftaler for at kontrollere, om de kortlagte arbejdsmiljøproblemstillinger er blevet håndteret. Arbejdsmiljøkoordinatoren anvendte de i kontrolskemaet angivne input til PSS og journal ved udarbejdelse af disse dokumenter.

Andre aktiviteter:

Ud over den beskrevne proces deltog arbejdsmiljøkoordinatoren i de projekterendes ugentlige koordineringsmøder og diverse workshops og arbejdsgrupper hvor relevant. Arbejdsmiljøkoordinator tog også initiativ til sådanne mødeaktiviteter, fx omkring asbest.

Vurdering af proces:

Der har været en mere kollektiv proces omkring arbejdsmiljøarbejdet i projekteringsfasen, end der har været tradition for. Tidligere ville den enkelte fagleder have siddet alene med overvejelserne. Ved at arbejde med procesplaner og fælles kortlægning af arbejdsmiljøproblemstillinger er der skabt et fælles billede blandt fagledere og arbejdsmiljøkoordinator, samt et ejerskab til i projekteringsforløbet at forsøge at løse problemstillingerne og få beskrevet restriktioner. Arbejdsmiljøhensyn er blevet et succeskriterium på lige fod med andre indsatsområder.

Den fælles kortlægning tidligt i forløbet betød, at faglederne kunne koncentrere ressourcer og tid omkring de identificerede problemstillinger og derved få et fokus, hvor projekteringen kunne være med til at forebygge arbejdsmiljøproblemer, i stedet for en mere diffus indsats.

De projekterende er meget interesserede i at forebygge arbejdsmiljøproblemer i udførelse og drift, men har brug for hjælp til hvordan de kan arbejde systematisk med det i projekteringsfasen, og hvordan det kan beskrives i udbudsmaterialet på lige fod med kvalitet o.l.

Ny Nørreport: Koordinering i projekteringsfasen

Hvad kræver det?

Forudsætningerne for at etablere det beskrevne forløb er, at der er en afklaret bygherre og projekteringsledelse, som bakker op om arbejdsmiljøarbejdet og afsætter ressourcer til det. Desuden skal arbejdsmiljøkoordinatoren være med fra starten af byggeprocessen, gerne før projekteringen starter,

så vedkommende kan være med til at sætte fokus på arbejdsmiljøarbejdet så tidligt som muligt. Der skal desuden være ressourcer hos de projekterende til, at arbejdsmiljøkoordinatoren afholder workshops mm. Arbejdsmiljøkoordinatoren skal deltage i projekteringsmøder i passende omfang for at være tæt på projektet.

Projekt	Bygherre	Rådgivere
Kn14: Hovedstandsættelse af selve betonstrukturen i tunnelen, som er omkring 400 meters længde og en bredde på 22 til 32 m, inkl. reparation af fuger og omisolering	Banedanmark	Grontmij A/S, Atkins, Public Arkitekter og DBI
TS-M: Forbedring af luftkvaliteten på fjernbaneperronen, samt modernisering af mange af de tekniske installationer, så de opfylder nye normer og standarder. Ligeledes skal publikumsområder under jorden have en ansigtsløftning.	Banedanmark	Grontmij A/S, Atkins, Public Arkitekter og DBI
Byrumsprojektet: Etableringen af et nyt byrum på overfladen, inkl. omlægning af vej og trafik på overfladen, samt indførelse af en halvø-løsning som binder Nørreport station sammen med byen.	Københavns Kommune og DSB	Grontmij A/S, Public Arkitekter og COBE
Trafik og signaler – vejprojekt: Ombygning af de trafikale forhold ved Nørreport Station.	Københavns Kommune og DSB	Rambøll